

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1001/2568

นาย น.ผู้ร้อง นาย ข.ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 74, ป.วิ.พ. มาตรา 79, ป.วิ.พ. มาตรา 27, ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.วิ.พ. มาตรา 225

ย่อ / หลักกฎหมาย

การแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบ ศาลชั้นต้นชอบที่จะส่งหมายนัดไปยังภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้คัดค้านหรือทนายความของผู้คัดค้าน ซึ่งถือว่าเป็นการส่งโดยวิธีธรรมดา ก่อนตามที่ ป.วิ.พ. มาตรา 74 บัญญัติไว้ การที่ศาลชั้นต้นแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบโดยปิดประกาศไว้ที่หน้าศาลโดยมิได้ส่งหมายนัดดังกล่าวให้ผู้คัดค้านทราบโดยวิธีธรรมดา ก่อนจึงเป็นการกระทำที่ผิดขั้นตอนของกฎหมาย ขัดต่อ ป.วิ.พ. มาตรา 79 ทำให้การประกาศแจ้งวันนัดดังกล่าวไม่ชอบ อันมีผลทำให้กระบวนการพิจารณาต่าง ๆ เฉพาะส่วนของผู้คัดค้านที่กระทำภายหลังจากนั้นไม่ชอบไปด้วย กรณีจึงถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านได้ทราบวันนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 13 ธันวาคม 2565 แล้ว ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ชอบที่จะมีคำพิพากษายกคำสั่งและคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบ แล้วอ่านคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านฟังใหม่ต่อไปตามที่ ป.วิ.พ. มาตรา 27 บัญญัติให้อ่านไว้ และระยะเวลาอุทธรณ์จะเริ่มนับต่อเมื่อศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟังโดยชอบเท่านั้น เมื่อการอ่านคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ผู้คัดค้านฟังเป็นไปโดยไม่ชอบ ระยะเวลาอุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงยังไม่เริ่มนับ และยังไม่มีการที่ศาลจะต้องขยายระยะเวลาอุทธรณ์ให้แก่ผู้คัดค้านแต่อย่างใด

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องขอและแก้ไขคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 76116 บางส่วนโดยการครอบครองปรปักษ์ ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาสืบพยานผู้ร้องและผู้คัดค้านจนเสร็จและนัดฟังคำสั่งในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2565 เวลา 9 นาฬิกา ถึงวันนัดศาลชั้นต้นจดยางงานกระบวนการพิจารณาว่า นัดฟังคำสั่งวันนี้ ทนายผู้ร้องมาศาล ส่วนผู้คัดค้านทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มา เนื่องจากการพิจารณาทำคำสั่งยังไม่แล้วเสร็จ จึงให้เลื่อนไปนัดฟังคำสั่งวันที่ 13 ธันวาคม 2565 เวลา 9 นาฬิกา ปิดประกาศแจ้งวันนัดให้ผู้คัดค้านทราบที่หน้าศาล เมื่อถึงวันนัดวันที่ 13 ธันวาคม 2565 เวลา 9 นาฬิกา ผู้ร้องและทนายผู้ร้องมาศาล ส่วนผู้คัดค้านไม่มา ศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษาให้ผู้ร้องฟังและถือว่าได้อ่านคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านฟังตามกฎหมายแล้ว โดยศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ที่ดินพิพาทตามแนวเขตที่ดินที่ผู้ร้องนำรังวัด เนื้อที่ประมาณ 6 ไร่ 3 งาน 00.6 ตารางวา ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองปรปักษ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก วันที่ 16 มกราคม 2566 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องอ้างว่า เดิมศาลนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2565 เวลา 9 นาฬิกา ในวันดังกล่าวทนายผู้คัดค้านมาศาล เจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์แจ้งว่าสำนวนศาลอุทธรณ์ (ที่ถูก สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา 5) ยังไม่ส่งกลับมา หากกลับมาจะแจ้งให้ทราบ ทนายผู้คัดค้านจึงรีบเดินทางกลับเพราะมีธุระเตรียมคดีอื่น ใน

วันยื่นคำร้องนี้จึงตรวจพบว่าศาลอ่านคำพิพากษาไปแล้วเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565 โดยศาล
ปิดประกาศแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบที่หน้าศาล ผู้คัดค้านไม่มีเจตนาที่จะไม่มา
ฟังคำพิพากษาแต่เป็นเพราะไม่ทราบวันที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาเนื่องจากศาลไม่มีหมายนัดแจ้งให้
ผู้คัดค้านมาฟัง จึงขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ออกไปอีก 30 วัน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ศาลอ่าน
คำพิพากษาให้ผู้ร้องฟังและถือว่าได้อ่านคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านฟังวันที่ 13 ธันวาคม 2565 จึงพ้น
กำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ผู้คัดค้านไม่อาจขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ได้
ยกคำร้อง ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็น
พับ ผู้คัดค้านฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตาม
ฎีกาของผู้คัดค้านว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้คัดค้านที่อุทธรณ์ว่า การที่
ศาลชั้นต้นแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบโดยวิธีปิดประกาศที่หน้าศาลแทนการส่ง
หมายให้แก่ผู้คัดค้าน ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 79 เป็นการไม่ชอบนั้น
ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ของผู้คัดค้านได้บรรยาย
เหตุที่ผู้คัดค้านไม่มาฟังคำพิพากษาในวันที่ 13 ธันวาคม 2565 ไว้แล้วว่า ผู้คัดค้านไม่มีเจตนาที่จะ
ไม่มาฟังคำพิพากษาแต่เป็นเพราะไม่ทราบวันที่ศาลนัดเนื่องจากศาลไม่มีหมายนัดแจ้งให้ผู้คัดค้าน
มาฟัง โดยศาลปิดประกาศแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบที่หน้าศาล จึงขอขยาย
ระยะเวลายื่นอุทธรณ์ออกไปอีก 30 วัน ดังนี้ ถือว่าผู้คัดค้านได้ยกปัญหาที่ศาลชั้นต้นแจ้งวันนัดฟัง
คำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบโดยวิธีปิดประกาศที่หน้าศาลแทนการส่งหมายให้แก่ผู้คัดค้านขึ้นว่า
กันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ทั้งปัญหาว่าศาลชั้นต้นแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้าน
ทราบโดยปิดประกาศที่หน้าศาลแทนการส่งหมายให้แก่ผู้คัดค้านเป็นการชอบด้วย
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 79 หรือไม่ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้คัดค้านย่อมมีสิทธิที่จะยกขึ้นอ้างซึ่งปัญหาเช่นนั้นได้ ตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ไม่รับวินิจฉัย
อุทธรณ์ของผู้คัดค้านในประเด็นนี้จึงเป็นการไม่ชอบ ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้น และเมื่อคดีขึ้นมาสู่
การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว เพื่อไม่ให้คดีล่าช้า ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาข้อนี้ไปเสีย
ทีเดียว โดยไม่จำเป็นต้องยอนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยใหม่ เห็นว่า การแจ้งวันนัดฟัง
คำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบ ศาลชั้นต้นชอบที่จะส่งหมายนัดไปยังภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงาน
ของผู้คัดค้านหรือทนายความของผู้คัดค้าน ซึ่งถือว่าเป็นการส่งโดยวิธีธรรมดาก่อนตามที่
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 74 บัญญัติไว้ การที่ศาลชั้นต้นแจ้งวันนัดฟัง
คำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบโดยปิดประกาศไว้ที่หน้าศาลโดยมิได้ส่งหมายนัดดังกล่าวให้ผู้คัดค้าน
ทราบโดยวิธีธรรมดาจึงเป็นการกระทำที่ผิดขั้นตอนของกฎหมาย ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง มาตรา 79 ทำให้การประกาศแจ้งวันนัดดังกล่าวไม่ชอบ อันมีผลทำให้กระบวนการ
พิจารณาต่าง ๆ เฉพาะส่วนของผู้คัดค้านที่กระทำภายหลังจากนั้นไม่ชอบไปด้วย อุทธรณ์ของ
ผู้คัดค้านฟังขึ้น กรณีจึงถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านได้ทราบวันนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 13 ธันวาคม
2565 แล้ว เช่นนี้ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ชอบที่จะมีคำพิพากษายกคำสั่งและคำพิพากษาศาลชั้นต้น
ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบ แล้วอ่านคำพิพากษาให้
ผู้คัดค้านฟังใหม่ต่อไปตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 บัญญัติให้อ่านา
ไว้ และระยะเวลาอุทธรณ์จะเริ่มนับต่อเมื่อศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟังโดยชอบ
เท่านั้น เมื่อการอ่านคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ผู้คัดค้านฟังเป็นไปโดยไม่ชอบ ระยะเวลายื่น

อุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงยังไม่เริ่มนับ และยังไม่มีการตีศาลจะต้องขยายระยะเวลาอุทธรณ์ให้แก่ผู้คัดค้านแต่อย่างใด เมื่อได้วินิจฉัยดังนี้แล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านข้ออื่นจึงไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้แจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านทราบโดยวิธีปิดประกาศที่หน้าศาลและการอ่านคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเฉพาะในส่วนที่อ่านให้ผู้คัดค้านฟัง ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการอ่านคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านฟังใหม่ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

อนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล · จรูญ โชครุ่งวรานนท์ · สอนชัย สิริอารีย์กุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1001/2568>